



## STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
LOGIKA	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
<b>Koordinuojantis:</b> doc. dr. Mindaugas Gilaitis <b>Kitas (-i):</b>	Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Filosofijos institutas Universiteto g. 9, 311 kab., 01513 Vilnius Tel. +370 5 2667617, el. paštas: <a href="mailto:mindaugas.gilaitis@fsf.vu.lt">mindaugas.gilaitis@fsf.vu.lt</a>

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	I (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): -

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
3	90	32	58

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Siekama supažindinti su pagrindiniais loginės analizės metodais bei jų taikymu teisiniame kontekste, ugdyti studentų kritinį bei analitinį mąstymą, padidinti studentų mąstymo struktūriškumą ir mąstymo nuoseklumą, lavinti gebėjimą suvokti argumentavimo būdus ir kritiškai vertinti oponento argumentus.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<ul style="list-style-type: none"><li>žinos pagrindinius logikos dėsnius ir išvedimo taisykles;</li><li>žinos pagrindinius loginės analizės lygmenis ir metodus;</li></ul>	Interaktyvios paskaitos, savarankiškas darbas (literatūros studijos)	Teoriniai klausimai testuose (uždari, reikalaujantys mąstymo, ne įsiminimo)
<ul style="list-style-type: none"><li>gebės taikyti kategorinės ir teiginių logikos instrumentariją;</li></ul>	Interaktyvios paskaitos, seminarai (loginės gramatikos taikymo uždaviniai), savarankiškas darbas (literatūros studijos, loginės gramatikos taikymo uždaviniai)	Užduočių sprendimas testuose
<ul style="list-style-type: none"><li>mokės analizuoti natūralios kalbos išraiškų loginę struktūrą, <i>inter alia</i>, teisiniame kontekste;</li></ul>	Seminarai (natūralios kalbos išraiškų formalizavimo užduotys), savarankiškas darbas (literatūros studijos, natūralios kalbos išraiškų formalizavimo užduotys)	Užduočių sprendimas testuose
<ul style="list-style-type: none"><li>gebės įvertinti įvairaus sudėtingumo samprotavimų ar įrodymų loginį taisyklingumą;</li><li>mokės įvertinti teiginių sistemų (aprašymų, samprotavimo prielaidų, įrodymo argumentų) loginį suderinamumą ar įrodyti jų prieštarumą;</li><li>gebės atpažinti formalias ir neformalias samprotavimų ar įrodymų klaidas;</li><li>gebės dirbti savarankiškai, efektyviai planuodamas mokymosi veiklas ir joms skirtą laiką.</li></ul>	Interaktyvios paskaitos, seminarai (loginės analizės uždavinių sprendimas), savarankiškas darbas (literatūros studijos, loginės analizės uždavinių sprendimas)	Užduočių sprendimas testuose

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys			
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratvėros	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys (Nr. pagal privalomos literatūros sąrašą)	
									Skaityti	Spręsti
1. <b>Logikos objektas.</b> Fakto ir proto tiesos. Bendriausi reikalavimai logiškam mąstymui: nuoseklumas ir neprieštaringumas. Pagrindiniai loginiai santykiai: tautologija, kontradikcija ir išvedamumas.	2						2	2	1: 2-6, 14-18 2: 9-20	3: 1-1, 1-2
2. <b>Samprotavimas.</b> Prielaidos (argumentai) ir išvada (tezė). Entimema. Samprotavimo rūšys: deduktyvūs ir induktyvūs samprotavimai. Deduktyvus pagrindumas, tinkamumas ir patikimumas. Įrodymo struktūra.	2						2	4	1: 6-14 3: 127	3: 1-3
3. <b>Kategorinė logika.</b> Loginė teiginio samprata. Singulariniai ir kategoriniai teiginiai. Kategorinių teiginių loginė struktūra. Terminų suskirstymas. Kategorinių teiginių rūšys. Loginis kvadratas. Tiesioginės išvados iš kategorinių teiginių.	4		2				6	6	1: 228-235 2: 367-373 3: 83, 85, 87, 88	1: 247 3: 6.1-1, 6.1-2, 6.2-1, 6.2-2, 6.3-1, 6.3-2, 6.3-3, 6.3-4, 6.3-5
4. <b>Silogistika.</b> Kategorinis silogizmas. Silogizmo modas ir figūra. Silogizmo pagrindumo vertinimas silogizmo taisyklėmis ir Venno diagramų metodu.	2		2				4	6	1: 398-402 2: 373-378 3: 90, 92, 95	1: 402 2: 6.5-1, 6.5-2, 6.5-3, 6.5-4
<b>Tarpinis atsiskaitymas.</b>	2						2			
5. <b>Teiginių logika (TL).</b> Paprasti ir sudėtiniai teiginiai. Teiginio loginė reikšmė. Loginiai operatoriai: loginis neigimas, konjunkcija, disjunkcija, implikacija, ekvivalencija. Sudėtinio teiginio teisingumo reikšmės nustatymas.	4		2				6	6	1: 22-50 2: 21-57 3: 17	1: 32-33, 50-52 3: 2-1, 2-2, 2-3, 2-4, 2-5
6. <b>Natūralios kalbos išraiškų formalizavimas TL priemonėmis.</b> Teisinio teksto formalizavimas teiginių logikos priemonėmis. Būtinės ir pakankamos sąlygos.			2				2	6	1: 53-70 3: 23	1: 70-74 3: 3-1, 3-2, 3-3, 3-4, 3-5, 3-6, 3-7, 3-8
7. <b>Formalioji dedukcija TL.</b> Išvedimo ir ekvivalencijos taisyklės. Samprotavimo loginio pagrindumo ir prielaidų prieštaravimo įrodymas tiesioginio išvedimo metodu. Sąlyginis ir netiesioginis įrodymas. Logiškai ekvivalentiųjų teiginių formulavimas.	4		2				6	8	1: 115-140 3: 54	1: 141-148, 170-176 3: 4.4-1, 4.4-2, 4.4-3, 4.4-4, 4.4-5, 4.4-6, 4.4-7, 4.4-8, 4.4-9, 4.4-10, 4.4-11, 4.4-12, 4.4-13, 4.4-14, 4.4-15, 4.4-16, 4.4-17, 4.4-18, 4.4-19, 4.4-20, 4.4-21, 4.4-23, 4.4-24

8. <b>Neformalūs korektiškos argumentacijos kriterijai.</b> Pagrindinės neformalių samprotavimo ir įrodymo klaidų rūšys.	2						2	4	3: 129-132	3: 1-4
								16	<b>Pasiruošimas testams.</b>	
<b>Iš viso</b>	<b>22</b>		<b>10</b>				<b>32</b>	<b>58</b>		

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Tarpinis testas	30	Aštuntą semestro savaitę	Tarpinį testą sudaro 1 teorinis uždaro tipo klausimas ir 5 loginės analizės uždaviniai. 1 klausimas/užduotis – 0,5 taško. Vertinamas gebėjimas teisingai atsakyti į teorinį klausimą ir tinkamai išspręsti uždavinius. Minimalus teigiamas įvertinimas – 1,5 taško; gavus mažiau balų jie nėra pridedami prie galutinio įvertinimo. Dalyvavimas tarpiniame atsiskaityme yra būtina galimybės laikyti baigiamąjį testą sąlyga. Tarpinis testas neperlaikomas.
Baigiamasis testas	70	Egzaminų laikymo laikotarpiu	Baigiamąjį testą sudaro 1 teorinis uždaro tipo klausimas ir 6 loginės analizės uždaviniai. 1 klausimas/užduotis – 1 taškas. Vertinamas gebėjimas teisingai atsakyti į teorinį klausimą ir tinkamai išspręsti uždavinius. Minimalus teigiamas įvertinimas – 3,5 taško; gavus mažiau balų jie nėra pridedami prie galutinio įvertinimo. Į kaupiamąjį balą įskaitomi tik teigiami testų rezultatai.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
<b>Privaloma literatūra</b>				
1. Klenk, V.	2011	Kas yra simbolinė logika		Vilnius: VU Leidykla
2. Plečkaitis, R.	2004	Logikos pagrindai		Vilnius: Tyto alba
3. Radavičienė, N.	2011	Logika. Deduktyvaus samprotavimo analizės pagrindai. Uždavinynas		Vilnius: Justitia
<b>Papildoma literatūra</b>				
1. Copi, I. M., Cohen, C., McMahon, K.	2019	Introduction to Logic (15th Edition)		New York: Routledge
2. Hurley, P., Watson, L.	2021	A Concise Introduction to Logic (13th Edition)		Boston: Cengage Learning
3. Alexy, R.	2005	Teisinio argumentavimo teorija: mokymas apie racionalų diskursą, arba Teisinio pagrindimo teorija		Vilnius: Teisinės informacijos centras